

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2005/45/EÜ,

7. september 2005,

mis käsitleb liikmesriikide poolt välja antud meremeeste tunnistuste vastastikust tunnustamist ja millega muudetakse direktiivi 2001/25/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

konventsiooniga sätestatud väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse aluste rahvusvahelised nõuded.

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 80 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

pärast konsulteerimist regioonide komiteega,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu rõhutas oma 5. juuni 2003. aasta järeldustes, mis käsitlevad ühenduse laevanduse maine parandamist ja noorte meremehe kutsealale toomist, vajadust edendada meremeeste tööalast liikuvust Euroopa Liidus, pöörates erilist tähelepanu meremeeste kutsetunnistuste tunnustamise korrale, tagades sealjuures täieliku vastavuse Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) 1978. aasta meremeeste väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse aluste konventsiooniga (STCW konventsioon) selle praeguses redaktsioonis.

(2) Meretransport on intensiivselt ja kiiresti arenev ning oma loomult iseäranis rahvusvaheline sektor. Seega on ühenduse meremeeste järjest suurenevat nappust arvestades tööjõu pakkumist ja nõudlust tasakaalus hoida tõhusam ühenduse kui riigi tasandil. Seetõttu on oluline laiendada ühist transpordipoliitikat meretranspordi valdkonnas, et hõlbustada meremeeste liikumist ühenduse piires.

(3) Meremeeste kvalifikatsiooni osas on ühendus Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. aprilli 2001. aasta direktiiviga 2001/25/EÜ meremeeste väljaõppe miinimumtaseme kohta ⁽³⁾ sätestanud merehariduse, väljaõppe ja diplomeerimise miinimumnõuded. Nimetatud direktiiviga inkorporeeritakse ühenduse õigusaktidesse STCW

(4) Direktiivis 2001/25/EÜ on sätestatud, et meremeestel peab olema kutsetunnistus, mille on väljastanud ja kinnitanud liikmesriigi pädev asutus kooskõlas nimetatud direktiiviga ning mis lubab selle seaduslikul omanikul töötada ametikohal ning täita selles ettenähtud vastutustasandiga seotud ülesandeid laeval.

(5) Direktiivi 2001/25/EÜ kohaselt tunnustavad liikmesriigid vastastikku liikmesriikide kodanikest või mittekodanikest meremeeste tunnistusi vastavalt direktiividele 89/48/EMÜ ⁽⁴⁾ ja 92/51/EMÜ ⁽⁵⁾ tööalase koolituse tunnustamise esimese ja teise üldsüsteemi loomise kohta. Kõnealused direktiivid ei näe ette meremeeste formaalset kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide automaatset tunnustamist, kuna meremeeste suhtes võidakse kohaldada kompensatsioonimeetmeid.

(6) Iga liikmesriik peaks tunnustama teise liikmesriigi poolt kooskõlas direktiiviga 2001/25/EÜ välja antud mis tahes tunnistusi või muid formaalset kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente. Seetõttu peaks iga liikmesriik lubama meremehel, kes on saanud oma kutsetunnistuse teises liikmesriigis ning vastab kõnealuse direktiivi nõuetele, alustada või jätkata tööd meremehe kutsealal, milleks ta on kvalifitseeritud, ilma igasuguste muude eeltingimusteta kui need, mis kehtivad selle liikmesriigi enda kodanike suhtes.

(7) Kuna käesoleva direktiivi eesmärk on hõlbustada tunnistuste vastastikust tunnustamist, ei reguleeri see töösaamise tingimusi.

(8) STCW konventsioon määrab kindlaks meremeestele esitatavad keelenõuded. Need nõuded tuleb sisse viia ühenduse õigusaktidesse, et tagada tõhus suhtlemine laevade pardal ning hõlbustada meremeeste vaba liikumist ühenduses.

⁽¹⁾ ELT C 157, 28.6.2005, lk 53.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 23. veebruari 2005. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata). Nõukogu 27. juuni 2005. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT L 136, 18.5.2001, lk 17. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2005/23/EÜ (ELT L 62, 9.3.2005, lk 14).

⁽⁴⁾ Nõukogu 21. detsembri 1988. aasta direktiiv 89/48/EMÜ vähemalt kolmeaastase kutseõppe läbimisel antavate kõrgharidusdiplomide tunnustamise üldsüsteemi kohta (EÜT L 19, 24.1.1989, lk 16). Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/19/EÜ (EÜT L 206, 31.7.2001, lk 1).

⁽⁵⁾ Nõukogu 18. juuni 1992. aasta direktiiv 92/51/EMÜ direktiivi 89/48/EMÜ täiendava tööalase koolituse tunnustamise teise üldsüsteemi kohta (EÜT L 209, 24.7.1992, lk 25). Direktiivi on viimati muudetud komisjoni otsusega 2004/108/EÜ (ELT L 32, 5.2.2004, lk 15).

(9) Praegusel hetkel kujutab pettuse teel saadud meremeeste kutsetunnistuste järjest suurenev hulk endast tõsist ohtu meresõiduohutusele ja merekeskkonna kaitsele. Enamasti ei vasta võltsitud kutsetunnistuste omanikud STCW konventsioonis sätestatud diplomeerimise miinimumnõuetele. Need meremehed võivad kergesti mereõnnetustesse sattuda.

(10) Seetõttu tuleks liikmesriikidel võtta ja rakendada erimeetmeid, et tõkestada kutsetunnistustega seotud pettusi ja nende eest karistada, ning samuti jätkata jõupingutusi IMO, et saavutada ranged ja täidetavad kokkulepped selliste pettuste vastu võitlemiseks kogu maailmas. Laevade põhjustatud merereostuse vältimise ja meresõiduohutuse komitee (COSS) on selles osas asjakohaseks teabe, kogemuste ja parimate tavade vahetamise kohaks.

(11) Määrusega (EÜ) nr 1406/2002⁽¹⁾ loodi Euroopa Meresõiduohutuse Amet (edaspidi "amet"), et tagada meresõiduohutuse ning laevade põhjustatud merereostuse vältimise kõrge, ühetaoline ja tõhus tase. Üks ametile määratud ülesandeid on abistada komisjoni ülesannete täitmisel, mis on viimasele antud laevapere väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse suhtes kohaldatavate ühenduse õigusaktidega.

(12) Seetõttu peaks amet aitama komisjonil kontrollida, kas liikmesriigid täidavad käesolevas direktiivis ja direktiivis 2001/25/EÜ sätestatud nõudeid.

(13) Liikmesriikide kodanikest või mittekodanikest meremeeste tunnistuste vastastikusel tunnustamisel liikmesriikide poolt ei tuleks enam kohaldada direktiive 89/48/EMÜ ja 92/51/EMÜ, vaid tuleks juhinduda käesolevast direktiivist.

(14) Direktiivi 2001/25/EÜ tuleb seega vastavalt muuta.

(15) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, milleks on liikmesriikide poolt välja antud meremeeste tunnistuste vastastikusel tunnustamine, ei ole liikmesriikide tasandil võimalik täielikult saavutada ning see on paremini saavutatav ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(16) Paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe⁽²⁾ punkti 34 kohaselt julgustatakse liikmesriike koostama enda jaoks ja ühenduse huvides tabelleid,

kus on võimaluste piires näidatud käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete omavaheline vastavus ning tegema need tabelid üldsusele kättesaadavaks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Reguleerimisala

Käesolevat direktiivi kohaldatakse meremeeste suhtes, kes on:

- a) liikmesriigi kodanikud;
- b) mittekodanikud, kellel on liikmesriigi poolt väljastatud tunnistus.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *meremees* — isik, kes on saanud väljaõppe ja diplomeeritud liikmesriigi poolt vähemalt vastavalt direktiivi 2001/25/EÜ I lisas sätestatud nõuetele;
- b) *tunnistus* — kehtiv dokument direktiivi 2001/25/EÜ artikli 4 tähenduses;
- c) *asjakohane tunnistus* — direktiivi 2001/25/EÜ artikli 1 punktis 27 määratletud tunnistus;
- d) *kinnitusleht* — liikmesriigi pädeva asutuse poolt väljastatud kehtiv dokument vastavalt direktiivi 2001/25/EÜ artikli 5 lõigetele 2 ja 6;
- e) *tunnustamine* — teise liikmesriigi poolt väljastatud tunnistuse või asjakohase tunnistuse aktsepteerimine vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutuste poolt;
- f) *vastuvõttev liikmesriik* — liikmesriik, kus meremees taotleb tunnistust oma asjakohas(t)ele tunnistus(t)ele või muu(de)le tunnistus(t)ele;
- g) *STCW konventsioon* — 1978. aasta meremeeste väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse aluste rahvusvaheline konventsioon praeguses redaktsioonis;
- h) *STCW koodeks* — STCW konventsiooni osalisriikide 1995. aasta konverentsi 2. resolutsiooniga vastuvõetud meremeeste väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse koodeks praeguses redaktsioonis;
- i) *amet* — määrusega (EÜ) nr 1406/2002 loodud Euroopa Meresõiduohutuse Amet.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1406/2002, millega luuakse Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EÜT L 208, 5.8.2002, lk 1). Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 724/2004 (ELT L 129, 29.4.2004, lk 1).

⁽²⁾ ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

Artikkel 3

Tunnistuste tunnustamine

1. Iga liikmesriik tunnustab asjakohaseid tunnistusi või muid tunnistusi, mis on väljastatud teise liikmesriigi poolt kooskõlas direktiivis 2001/25/EÜ sätestatud nõuetega.
2. Asjakohaste tunnistuste tunnustamine piirdub nendes kindlaks määratud ametikohtade, teenistusülesannete ja väljaõppe tasemetega ning neile lisatakse niisugust tunnustamist tõendav kinnitusleht.
3. Liikmesriigid tagavad õiguse esitada kaebus kehtiva tunnistuse kinnitamisest keeldumise või taotlusele vastamata jätmise peale vastavalt siseriiklikele õigusaktidele ja menetlustele.
4. Olenemata lõikest 2, võivad vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused kehtestada täiendavaid piiranguid ametikohtade, teenistusülesannete ja väljaõppetasemete osas seoses direktiivi 2001/25/EÜ artiklis 7 osutatud kohalike rannasõitudega, või direktiivi 2001/25/EÜ I lisa reegli VII/1 kohaselt väljastatud alternatiivtunnistuste osas.
5. Vastuvõtva liikmesriik tagab, et meremehed, kes esitavad tunnustuse saamiseks juhtimistasandi teenistusülesandeid täita lubavad tunnistused, tunneksid piisavalt kõnealuse liikmesriigi neid merendusalaõigusi, mis on seotud teenistusülesannetega, mida neil on lubatud täita.

Artikkel 4

Muudatused direktiivi 2001/25/EÜ

Direktiivi 2001/25/EÜ muudetakse järgmiselt.

1. Artikkel 4 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 4

Tunnistus

Tunnistus on mis tahes nimetusega kehtiv dokument, mille on välja andnud või mida on volitanud välja andma liikmesriigi pädev asutus kooskõlas artikliga 5 ja I lisas sätestatud nõuetega.”

2. Lisatakse järgmine artikkel:

“Artikkel 7 a

Pettuste ja muu õigusvastase tegevuse vältimine

1. Liikmesriigid võtavad ja rakendavad asjakohaseid meetmeid, et vältida pettust ja muud õigusvastast tegevust seoses tunnistuste andmise protsessi või nende pädevate asutuste poolt väljastatud ja kinnitatud tunnistustega, ning näevad ette tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad sanktsioonid.

2. Liikmesriigid määravad siseriiklikud asutused, kelle ülesanne on avastada ja võidelda pettuste ning muu õigusvastase tegevusega ning vahetada teavet teiste liikmesriikide ja kolmandate riikide pädevate asutustega meremeestele tunnistuste andmise kohta.

Liikmesriigid teatavad viivitamata teistele liikmesriikidele ja komisjonile nimetatud pädevate siseriiklike asutuste andmed.

Liikmesriigid teatavad nimetatud pädevate siseriiklike asutuste andmed viivitamata ka kolmandatele riikidele, kellega nad on sõlminud kokkuleppe vastavalt STCW konventsiooni reegli I/10 punktile 1.2.

3. Vastuvõtva liikmesriigi taotlusel kinnitavad või eitavad teise liikmesriigi pädevad asutused kirjalikult meremeeste tunnistuste, vastavate kinnituste või muude selles teises liikmesriigis väljastatud väljaõpet tõendavate dokumentide ehtsust.”
3. Artikli 18 lõiked 1 ja 2 tunnistatakse kehtetuks alates 20. oktoobrist 2007.
4. Lisatakse järgmised artiklid:

“Artikkel 21 a

Vastavuse korrapärane kontroll

Piiramata asutamislepingu artiklist 226 tulenevaid komisjoni volitusi, kontrollib komisjon, keda abistab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1406/2002 (*) loodud Euroopa Meresõiduohutuse Amet, korrapäraselt ja vähemalt iga viie aasta järel, kas liikmesriigid täidavad käesoleva direktiiviga sätestatud miinimumnõudeid.

Artikkel 21 b

Vastavusaruanne

Hiljemalt 20. oktoobril 2010 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule hindamisaruande, mis on koostatud vastavalt artiklile 21 a saadud teabe põhjal. Aruandes analüüsib komisjon käesoleva direktiivi järgimist liikmesriikides ja esitab vajadusel ettepanekuid täiendavate meetmete võtmiseks.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1406/2002, millega luuakse Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EÜT L 208, 5.8.2002, lk 1). Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 724/2004 (ELT L 129, 29.4.2004, lk 1).”

5. I lisa I peatükki lisatakse järgmine punkt:

“1 a. Liikmesriigid tagavad, et meremeestel on piisav keeleoskus, nagu on määratletud STCW koodeksi jaotistes A-II/1, A-III/1, A-IV/2 ja A-II/4, et nad oleksid suutelised täitma oma konkreetseid kohustusi vastuvõtva liikmesriigi lipu all sõitval laeval.”

Artikkel 5

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 20. oktoobriks 2007. Nad teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need meetmed võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiivi reguleerimisalas nende poolt vastuvõetavate siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 6

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 7

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 7. september 2005

Euroopa Parlamendi nimel

eesistuja

J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel

president

C. CLARKE
